

SUVENIR DIN ITALIA: ALEXIS MACEDONSKI CĂTRE ANASTASE SIMU

Drd. Angelica Iacob¹

Abstract: The Bucharest Municipality Museum has a rich collection of documents that were originally at the Simu Museum. These documents include a letter sent in 1921 from Italy by the painter Alexis Macedonski to the collector Anastase Simu. Son of the poet Alexandru Macedonski, Alexis Macedonski studied in Florence between 1905-1909. One of his paintings from this period, entitled *Twilight*, is preserved in the Pinacothèque painting collection of The Bucharest Municipality Museum. It was signed by Alexis Macedonski, dated 1905 and located in Florence.

Keywords: Simu Museum, Alexis Macedonski, Romanian artists in Italy.

Materialul de față se concentrează pe o scrisoare inedită dintr-un dosar de corespondență a colecționarului Anastase Simu (nr. inv. 204 / 308), aflat în bogata arhivă provenind de la Muzeul Simu, păstrată în Biblioteca Pinacotecii București din cadrul Muzeului Municipiului București. Scrisoarea a fost trimisă de către Alexis Macedonski către Anastase Simu din Albano, localitate aflată în vecinătatea Romei, fiind datată 21 mai 1921.

Muzeul Simu a reprezentat un muzeu extrem de important în peisajul cultural bucureștean din prima parte a secolului XX. Muzeul a funcționat ca organizație privată din anul 1910 până în 1927, când a fost donat statului. Anastase și Elena Simu au sprijinit creația contemporană atât prin achizițiile făcute, cât și prin oferirea unor premii anuale tinerilor artiști, începând din anul 1924. Printre artiștii pe care Anastase Simu i-a sprijinit de-a lungul timpului se numără și Alexis Macedonski. Astfel, în momentul în care Muzeul Simu era oferit cu generozitate statului român, Alexis Macedonski era reprezentat în muzeu prin trei picturi, respectiv *Autoportret*, *Adam și Eva și Păun*, dar și prin acuarela *Soldat român (1917)*. Mai târziu s-a adăugat *Portret (Poetul Alex. Macedonski)*, lucrare care-l reprezenta pe tatăl artistului. Dintre aceste opere, autoportretul artistului, semnat și datat 1919, se află în prezent expus la Muzeul Colecțiilor de Artă (Muzeul Național de Artă al României), în secțiunea dedicată colecționarilor Anastase și Elena Simu, ceea ce demonstrează că opera a fost achiziționată la scurt timp după realizarea acesteia.

Alexis Macedonski (București, 1885 - Tarragone, 1971) a obținut o bursă de studii în Italia, grație căreia a frecventat Academia de pictură din Florența între 1905-1909. Din această perioadă datează o operă aflată în bogata colecție a Pinacotecii București, respectiv lucrarea intitulată *Crepuscul*. Aceasta nu este doar semnată, ci și datată și localizată (1905, Florența). În anul 1910 Alexis Macedonski era la Paris

1. **Drd. Angelica Iacob** este istoric de artă și manager cultural, șef al Secției Artă a Muzeului Municipiului București, doctorand în cadrul Universității Naționale de Arte București. A coordonat departamentele de educație, relații publice, marketing și proiecte culturale ale Muzeului Național de Artă al României și Muzeului Municipiului București și a fost secretar general la Rețeaua Națională a Muzeelor din România; angelica.iacob@gmail.com.

Alexis Macedonski, *Crepuscul*,
ulei pe pânză, 45 x 30 cm,
semnat, datat și localizat stânga
jos, cu roșu: Alexis Macedonski,
1905, Florența, nr. inv. 873,
Pinacoteca București

împreună cu soția sa, pictorița Francesca Puglia (cunoscută după pseudonimul Solaro), unde se naștea fiul lor, Soare. Acesta urma să devină, ca și părinții săi, artist. După această perioadă, Alexis Macedonski a fost activ la București.

Scrisoarea din arhiva Bibliotecii Pinacotecii București documentează prezența artistului în Italia în anul 1921 (cu un an înainte de decesul prematur al soției sale). În plus, oferă informații referitoare la faptul că Anastase Simu trimitea diverse publicații către artiștii aflați în străinătate și către alte personalități – atât ziare, cât și publicații ale Muzeului Simu (cărți poștale, cataloage și, mai târziu, actul de donație, acesta fiind publicat în limba română și în limba franceză).

Buna cunoaștere a colecției muzeului de către semnatori reprezintă o caracteristică ce poate fi regăsită și în alte scrisori din arhivă. Considerăm că acest aspect ilustrează foarte bine importanța deosebită pe care Muzeul Simu o avea în peisajul cultural bucureștean din primele decenii ale secolului trecut. Mai mult decât atât, notorietatea muzeului este dovedită de aparițiile din presa vremii, atât în țară, cât și în străinătate, dar și de numeroasele scrisori și cărți de vizită primite din partea unor personalități, păstrate în arhiva Pinacotecii București și nu numai. Decizia colecționarilor de a dona în 1927 Muzeul Simu și toate obiectele găzduite de acesta, de a asigura întreținerea instituției și pe viitor, de a îmbogăți colecția, dar și de a continua oferirea premiilor Simu a fost primită foarte călduros și a fost deosebit de apreciată de reprezentanții autorităților, de artiști și de iubitori ai artelor.

Revenind la scrisoarea analizată, Alexis Macedonski îi solicită colecționarului să-i trimită o carte poștală cu una dintre picturile din muzeu, respectiv un peisaj de Hermann Urban care ilustra Lacul Nemi, aflat în apropierea localității Albano. Și această operă se află în prezent la Muzeul Colecțiilor de Artă din cadrul Muzeului Național de Artă al României. În catalogul Muzeului Simu din

1937 artistul Hermann Urban (1866, *Nouveau Orleans, Tr. München*) este prezentat cu două lucrări:

891. *Lacul Nemi (Italia)*, pictură pe pânză, L. 0,95, În. 0,71, Semn. jos dr.

892. *Studiu de arbore (Sirmione)*, desen și pastel (1907), L. 0,40, În. 0,60, Monogr. H.U.

Scrisoarea trimisă către Anastase Simu prezintă interes și datorită faptului că sunt amintite expoziții din Italia pe care Alexis Macedonski le vizitase, dar și artiști români cu care se întâlnise acolo (Ștefan Dimitrescu de exemplu). În plus, artistul îi împărtășește colecționarului ideea sa de organizare a unei expoziții la Veneția. În ultima parte a scrisorii artistul rememorează prima sa vizită la Florența, unde fusese însoțit de tatăl său, poetul Alexandru Macedonski. Scrisoarea se încheie prin aprecieri la adresa doamnei Simu și prin transmiterea unor complimente către artistul Marius Bunescu, care îndeplinea funcția de director al Muzeului Simu.

O altă scrisoare trimisă de către Alexis Macedonski lui Anastase Simu din Paris, la data de 3 aprilie 1926 (nr. inv. 204 / 352), se referă în special la fiul său, Soare Macedonski, a cărui activitate artistică începuse deja să fie apreciată. Este o scrisoare plină de speranță față de destinul lui Soare Macedonski, care urma să fie abrupt întrerupt doar doi ani mai târziu. Cunoscând apetitul colecționarului de a fi la curent cu presa vremii, Alexis Macedonski face trimitere către publicații franceze care îl prezentaseră elogios pe Soare Macedonski și în care apăruseră reproduse picturi de-ale acestuia: „L'Art Vivant” (1 Aprilie 1926) și „Semaine à Paris” (Journal du Syndicat d'initiative de Paris) N° 199.

Pentru a ilustra aprecierea lui Alexis Macedonski față de renumitul colecționar, prezentăm în încheiere un scurt fragment din această scrisoare: *Marele Simu a știut să fie unul dintre cei care au contribuit la gloria artistică a țării noastre: Muzeul Simu e singurul muzeu occidental pe care-l posedă București. [...] Urez celor care luptă la începutul unei cariere de pictor să aibă rara fericire pe care am avut-o eu, să întâlnească oameni, – un om măcar –, ca Dta!*

Mulțumim pentru sprijinul acordat la realizarea acestui material: Dr. Elena Olariu, director adjunct MMB, Dr. Liana Ivan-Ghilia și Irina Cîrstea, muzeografi, Dr. Mariana Vida, expert în bunuri cu semnificație artistică, și Dr. Liliana Chiriac, Șef Secție Muzeul Colectiilor de Artă – MNAR.

Prov. Roma
Albano Laziale, 21 mai, 1921
A.M.
Via del Corso 172

Scumpe și mult stimate Domnule Simu,

Câtă plăcere mi-a[u] făcut cele câteva rânduri pe care le-am primit de la Dta! În adevăr, în afară de ziare, n-am găsit nimic alt la Roma, post restante. Am ghicit că ziarele-mi veneau de la Dta numai mulțumită benzilor pe care erau scrise adresele, – ele proveneau de la ziare franceze ce primiți – și apoi scrisul Dtale mi-e destul de familiar.

Da, suntem mulțumiți la Albano. Numai vreo treizeci de kilometri ne despart de Roma unde putem merge cât de des. Avem tren sau tramvai care ne duce într-o oră. E chiar mult mai plăcut de stat aici decât la Roma, unde a început să fie prea cald. Orașelul ce locuim se află în munții Albani. Avem în apropiere lacurile Albano și Nemi, care sunt în adevăr magice. În muzeul Dtale se află un tablou, de Urban cred? – reprezintă un colț al lacului Nemi. V-aș fi obligat dacă mi-ați trimite o CP [carte poștală] cu reprod. [reproducerea] acestui tablou. Sunt curios să văd de unde a pictat lacul.

Nu cunosc alt pictor la Albano, cred chiar că sunt singurul pictor, cu toate că împrejurimile și locurile sunt fermecătoare. De altfel pictorii romani n-au părăsit încă orașul. Cât pentru mine, înainte de a părăsi Roma, am vizitat și alte localități mărginașe. Albano însă mi-a plăcut și cred că n-am ales rău.

Relativ la expoziții, vă pot spune că am văzut multe. Multe altele sunt deschise sau se deschid zilnic. La Veneția s-a inaugurat exp. [expoziția] de pictură și sculptură, cu toate lucrările aparținând galeriei de artă internațională modernă, care a fost închisă în tot timpul războiului și până acum. Aceste lucrări n-au fost niciodată expuse în totalitate, căci în palatul Pesaro – care acum se află în reparație – n-aveau loc. Ele sunt reunite la Giardini.

La Florența am vizitat câte-va mediocre expoziții personale.

La Roma, s-au perindat expozițiile cele mai banale sau cu pretenții revoluționare. Astfel n-au lipsit nici futuriști, și nici dadaști. S-a inaugurat de asemeni prima mare Biennala Romana, unde se află grupate peste 6.000 de lucrări, cu câte-va retrospective interesante. Segantini [Giovanni?] rămâne strălucit între toți. Picturile lui sunt cele mai bune. Bătrânul Fattori [Giovanni?] triumfă după moarte – trei săli mari sunt consacrate numeroaselor picturi pe care le-a lăsat. Multe picturi de Previati [Gaetano] sunt de asemeni expuse. Sunt însă cu totul deziluzionat. Tablourile lui sunt rău desinate și tot atât de rău pictate – păcat, căci are mari calități decorative, simțire și imaginație.

Pe de altă parte, cârmuitorii Italiei se dezinteresează cu totul de arta modernă națională. S-au acordat peste două sute de milioane pentru sporiri de salarii la unii meseriași sau funcționari. Pentru Biennala Romană, nu s-au putut găsi decât 40.000 lire destinate de către oficialitate cumpărării de opere de artă. Pe lângă aceasta, o mare parte din acești bani au fost înghițiți de reparațiunile urgente pe care le cerea vastul și frumosul local de expoziții. Și când te gândești că acești bieți pictori, până mai ieri, cu toată sărăcia și greutatea vieții de artist, și-au vărsat sângele sau și-au consumat sănătatea pe fruntariile Patriei, ca ori-care alt cetățean.

Și când te gândești, de asemeni, că una dintre cele mai strălucite glorii ale Italiei, e datorită numai pictorilor și sculptorilor ei din trecut!

La Neapole se va deschide o altă expoziție de artă modernă. Regele Italiei va lua parte la deschiderea sa care va avea loc peste câte-va zile. Iată o încurajare care ar putea fi mai puțin platonice, dar regele nu prea poate mult într-o țară unde la dezbaterile Camerei vor trona peste 150 de deputați socialiști, corporatiști sau republicani – aceștia din urmă cei mai puțin numeroși.

Iată de ce, eu admir și iubesc în Dta omul care a știut să prețuiască arta mai presus de tot. Pe când atâția alți azvârl bani pe nimicuri, banii cheltuiți de Dta au adus adesea o mângâiere neașteptată atâtor năpăstuiți. Și desigur, nu numai la noi

în țară, dar și colo, la Paris, în Germania, în Italia chiar, și mai știu eu unde, - de câte ori acești bani nu se vor fi preschimbat în noi opere frumoase. Ce păcat că un om ca Dta nu e ministru al artelor, și ce păcat iar că nu poate dispune de miliarde. Oricum însă, frumoasă, demnă de toate laudele, demnă de toate onorurile, astfel e opera Dtale. Și salut din suflet în Dta, unul dintre sufletele cele mai luminoase și mai generoase ale secolului.

Am vorbit cu ministrul nostru la Roma, Dl. Lahovary, și e vorba să ne dea tot concursul, va obține pentru viitoarea expoziție internațională la Veneția un pavilion pentru expoziția ce plănuiesc, dar încă n-aș vrea să mă amestec prea mult din cauza viesparului de intrigă ce vor izbucni când va fi vorba să fie aranjată. O expoziție, - așa așa dori-o!, unde să fie reprezentată întreaga noastră mișcare artistică în afară de orice bisericuțe sau coterii. Vom avea retrospectiva și artă rustică națională. Pictorii, să fie cei bătrâni de-o parte în sălile lor și noi să ne organizăm colțul nostru, Arta Română, cum ne va plăcea.

Cei care nu fac parte din nici o societate să formeze, de asemeni, un grup liber, formându-și un juriu și să-și trieze lucrările între ei. Vor avea săli să și le aranjeze singuri. Cred că în așa fel s-ar putea face ceva. Poate că nu e încă timpul să comunicați acest proiect încă în fașă, căci cunoașteți apetiturile de acaparare ce s-ar naște în toate taberele pictorilor și pictorașilor de la noi. Eu îmi voi da silința să pornesc lucrurile bine - poate chiar că plec în Franța în curând.

Am lucrat bine cu toate că primăvara aceasta a fost rea pentru peisaj. Ploile s-au ținut lanț.

Viața e scumpă, oricum ai lua-o și oricât de econom să fii. În lunile cele mai bune mă costă 2000 lire și nu sunt deloc un Cresus, o! Sunt chiar departe de a fi Cresus... foarte departe! Răbdare și curaj, fac și eu cum pot.

Florența m-a întristat grozav. Mă leagă atâtea amintiri de acest oraș, care mi-a fost mai scump decât oricare alt oraș italian.

Mi-am adus aminte de noaptea sosirii mele acolo pentru întâia oară. Era o noapte înstelată și într-un târziu, luna lumina ca ziua. Tatăl meu nu-și mai văzuse orașul preferat de douăzeci de ani și mai bine. Eram împreună cu el și ne mai însoțea Jules Combarieu, prof. de istoria muzicii la Colège de France. Trebuie să fi fost două ore din noapte când, după a fi gustat câteșitrei un divin și blond Falerno, am trecut Ponte Vechio pe partea cealaltă a Arnului, către Giardino Boboli, vroiam să descoperim în via Maggio un palat vechi în care tată-meu locuise pe vremuri. Și l-am găsit cu fațada lui semeață, înegrită de secole lungi, cu poarta lui de fortăreață luminată de lună, cu obloanele de la ferestre închise, ca părăsit, ca și strada lungă și solitară ce se ducea tăcută și pustie către porta Romana, într-o feerie de lumină. Tată-meu ne spunea că tot așa îl găsea în nopțile depărtate când întârzia prin oraș...

Am regăsit și acum palatul neschimbat în care trăise cel pe care l-am iubit atât, tânăr, frumos, plin de avânt și de geniu și fericit. M-am dus să-l revăd singur pe o dimineață luminoasă de început de primăvară. Odinioară purtam cu mine atâtea iluzii luminoase pline de parfumul primelor vise de fericire, de glorie, de artă - mă îmbătau! O viață nouă, necunoscută, mă aștepta în vechiul oraș adormit sub noaptea aceea de lună. În fiecare om credeam că se ascunde un prieten iubitor, un frate aproape. Și mai aproape, tatăl meu veghea asupra mea în dragostea lui nețărmită. De data aceasta mă aflu singur și cunoscând mai bine viața, tatăl

MUZEUL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

meu pentru care visasem să cuceresc o lume, se stinsese în mijlocul durerii și al ingraturii aproape generale, afară de excepțiile prea puține pe care le cunoaștem. La rândul meu, aproape dezarmat materialicește, sunt suflete peste care trebuie să veghez. Și nicio avuție, decât cred câteodată, oarecare inteligență și talent,... mai mult poate,... cine știe – dar în orice caz, credința nestrămutată în Dumnezeu.

Și astfel, nu mai armat decât David, mă aflu în fața vieții uriașe, pe care o înfrunt.

Zilele acestea am avut plăcerea să văd pe Ștefan Dimitrescu cu soția.

Mai sunt câțiva români de treabă pe la Roma, printre care Petrescu, înscris la pictură.

Când aveți ocazia: ziarele din țară îmi fac plăcere și-mi puteți trimite câte unul.

Un bon souvenir de ma femme. Solarico se rappelle affectueusement à vous.

Mes hommages respectueux à Madame Simu. Rappelez moi au bon souvenir de mademoiselle M. et croyez moi de coeur et d'esprit à vous.

Alexis Macedonski

Complimente din parte-mi lui Bunescu!

BIBLIOGRAFIE:

Badea Păun, Gabriel, *Pictori români în Franța (1934-1939)*, București, Editura Noi Media Print, 2012.

Donățiunea Museului A. Simu, București, 1927.

Muzeul A. Simu și Casa-Simu-Muzeu, catalog, Fondul Anastase Simu, București, 1937.

Oprea, Petre, *Artiști participanți la expozițiile Societății Tinerimii Artistice (1902-1947)*, București, Editura Maiko, 2006.

Registru de inventar Muzeul Simu, 1926-1927, semnat și datat pe prima pagină de Anastase Simu, nepublicat, Biblioteca Pinacotecii București, Muzeul Municipiului București.

Registru de inventar Muzeul Simu, 1948, datat pe prima pagină și semnat pe ultima pagină de Marius Bunescu, director, nepublicat, Biblioteca Pinacotecii București, Muzeul Municipiului București.

REPERTORIUL graficii românești din secolul al XX-lea, vol. III, litera L-O, București [Desen modern, Maria Grigorescu, Desen contemporan, gravură, Elena Mateescu], 1984.

I
 A.M.
 via del Corso 172

Prov. Roma
 Albano Laziale, 21 Mai, 1921. 308

Seuipre o multitudine Domnule Sinu. -

Câtă plăcere mi-a făcut cele câte-va rânduri pe care le-am primit de la Dta. ! În adevăr, în afară de ziare, n-am găsit nimic alt la Roma, parte restante. Am ghicit că zărele mi veneau de la Dta. numai multumita benzilor pe care erau scrise adresele, - ele proveneau de la ziare franceze ce primisese. - Si apoi scriitura scrisului Dtae mi-e destul de familiar.

Da, suntem multumiti la Albano. Numai ve-o treizeci de kilometri de depart de Roma unde putem merge cât de des. Avem tren sau tramvai care ne duce într'o ora. E chiar mult mai plăcut de stat aci decât la Roma, unde a început să fie prea cald.

Orășelul ce locuim se află în munți Albani; Avem în apropiere lacurile Albano și Nemi, care sunt în adevăr magre. În muzeul Dtae se află un tablou, de Urban cred. - reprezintă un colț al lacului Nemi. V-am fi obligat dacă mi-ati trimis o e.p. cu reproducerea acestui tablou. Sunt curios să văd de unde a pictat local.

Nu cumosc alt pictor la Albano, cred chiar că sunt singurul pictor, eu toate că împrejurimile

II
 și lacurile sunt fermecătoare. De altfel pictorii
 romani, n-au părăsit încă orașul. Cât pentru
 mine, înainte de a părăsi Roma am vizitat
 și alte localități măreținase; Albano însă
 mi-a plăcut și cred că n-am ales rău.
 Relativ la expoziții pot spune că am văzut multe.
 Multe altele sunt deschise, sau se deschid zilnic.
 La Veneția s'a inaugurat exp. de pictură și
 sculptură modernă, cu toate lucrările aparținând
 galeriei de artă internațională modernă, care a
 fost închisă în tot timpul războiului și până
 acum. Aceste lucrări n-au fost niciodată expuse
 în totalitate, căci palatul Pesaro (care acum se
 află în reparare) n'aveau loc. Ele sunt reunite
 la Giardini.
 La Florența, am vizitat câte-va mediocre expozi-
 ții personale. -
 La Roma, s'a au perindat expozițiile cele mai
 diferite, n banale sau cu pretenții revolutionare.
 Astfel n-au lipsit nici futuristi, și nici dadaisti.
 S'a inaugurat de asemenea, 1^a mare Biennale
Romana, unde se află grupate peste 6000 de
 lucrări, cu câte-va retrospectivă interesante.
 Segantini rămâne strălucit între toți. Picturile
 lui sunt cele mai bune. Bătrânul Fattori,
triumfă după moarte; - trei căli mari sunt consacrate
 numeroaselor picturi pe care le-a lăsat.
 Multe picturi de Previatti, sunt de asemenea expu-
 se. Sunt însă cu totul deosebite.

lui sunt ~~puțin~~ ^{rău} destinate și tot atât de ~~puțin~~ ^{rău} prețiate,
- păcat, căci are mari calități decorative, sim-
țire și imaginație.

Pe de altă parte, cămășitori Italiei, se deose-
nescă, cu totul de arta modernă națională.
S-au acordat peste două sute de milioane pentru
sporiri de salarii, la unii meseriași sau funcționa-
ri. Pentru Biennale Română, nu s-au putut găsi
decât 40,000 lire, destinate de către oficialitate
pentru cumpărarea de opere de artă. Pe lângă aceasta,
o mare parte din acești bani au fost înghițiți de
reparațiunile urgente, pe care le cerea ~~permanența~~
vartul în frumusețea local de expoziție. Și când
te gândești că mulți din acești biei pictori, până
mai ieri, și cu toată sărăcia și greutatea le vieții
de artist, - și-au vărsat sângele, sau și-au com-
nat tânărătatea pe fronturile Patriei, ca o ~~crimă~~
- care alt cetățean. Și când te gândești, de ase-
meni, că una din cele mai strălucite glorii ale
Italiei, e datorită numai pictorilor și sculpto-
rilor ei din trecut!

La Neapoli se va deschide o altă expoziție de
artă modernă. Regele Italiei va lua parte la
deschiderea la care va avea loc peste câteva
zile. Iată o încurajare care ar putea fi mai
puțin platonice, dar regele, nu prea poate
mult într-o țară unde la debaterile la care
vor trona peste 150 de deputați socialiști, comu-
niști, sau republicani, - aceștia din urmă celi

IV
 puțin numeroși.
 Iată de ce, eu admir și iubesc în Italia omul care
 a știut să prefăcască arta mai presus de tot. Pe căm-
 atatea alți asvâră bani pe nimicuri, banii chetu-
 iti de Italia sau adus adesea o mângâiere neasteptată
 atător năpăstuiți. Si desigur, nu numai la noi în
 țară, dar și acolo, la Paris, în Germania, în Itali-
 chiar, și mai stui eu unde, - de câte ori acest bani nu
 se vor și preschimbat în noi opere frumoase. Ce
 păcat că în omca Italia nu e ministru al artelor,
 și ce păcat iar că nu poate dispune de miliarde
 și cum însă, frumoasă, demnă de toate la-
 dele, demnă de toate onorurile, ast' fel e oper-
Italia Si salut din suflet în Italia, unul dintre
 sufletele cele mai luminoase și mai generoase
 ale secolului.
 Am vorbit cu ministrul nostru la Roma dl. Lahova-
 și e vorba să ne dea tot concursul, va deține pre-
 vițoarea expoziție internațională la Veneția în-
 tranșivă pentru expoziția ce plănuiesc, dar în ca-
 m-asi urea să mă amestec prea mult din cauza
 respianului de intrigi ce vor izbucni când va
 fi vorba să fie aranjată. O expoziție, - așa
 ar dori-o! - unde să fie reprezentată întreaga
 noastră mișcare artistică în afară de orice
 bisericiute sau coten. Vom avea retrospectivă și
 artă rustică națională. Pictori, să fie cu bătrân
 de parte în sălile lor și noi să ne organizăm
 colțul nostru „Italia Româniă” cum ne va plăcea.

Cei care nu fac parte din nici o ~~miş~~ societate
 constituită să formeze de asemenea un grup
 liber, formându-și un juriu și să și
 trieze lucrările între ei. Vor avea săli
 să și le aranjeze singuri. - Cred că în așa
 fel s'ar putea face ce-va. Poate nu e
 încă timpul să comunicați acest proiect încă
 în fază, căci cunoașteți apetitunile de
 ocupare ce s'ar naște în toate taberile
 pictorilor și ~~proba~~ pictorilor de
 la noi. Eu ~~am~~ mi voi da silința să
 promesc lucrurile bine și pe urmă mă
 știu pe mâini - poate chiar că plec
 în Franța. pe curând. -

Am lucrat bine totuși cu toate că primă-
 vara aceasta a fost rea pentru peisaj.
 Florile s-au ținut lant. -

Viata e scumpă, ori cum ai lua-o
 și ori cât de econom să fi. În lume
 cele mai bune mă costă 2000 lire și
 nu sunt de loc un Ceresus, o! sunt
 chiar departe de a fi Ceresus... foarte
 departe. Rabdare și curaj, fac și

^{VI}
 cu cum pot.
 Florența mi-a intrat în suflet. Mă leagă
 atât de amintiri de acest oraș, care mi-a fost
 mai scump decât oricare alt oraș italian.
 Mi-am adus aminte de noaptea sosirii mele
 acolo pentru întâia oară. Era o noapte în-
 stelată și într-un târziu, luna lumina
 ca ziua. 'Tatăl meu mi'și mai văzuse
 orașul preferat de douăzeci de ani și mai
 tîrziu; - eram împreună cu el și ne mai
 însoțea Jules Combarieu, prof. de istorie
 muzice la Collège de France. - Trebuie să fi
 fost două ore din noaptea, când, după a fi
 gustat câte și trei un divin și blând Falerno,
 am trecut peste Ponte Vecchio pe partea cea lăun-
 ică a râului, către giardino Boboli, însă
 vroiam să descoperim în via Maggio, un
 palat vechi în care tata-meu locuise
 pe vremuri. Și l-am găsit ~~în~~ ^{în} ~~în~~ ^{în} ~~în~~ ^{în}
 cu fațada lui deosebită, înălțată de secole
 lungi, cu poarta lui de fortareată înaltă
 luminată de lună, cu obloani de la
 ferestre închise, ca parăsit, ca și strada

Lungă și solitară ce se ducea tăcută și pustie
 către lăcașul Romană, -- într-o seară de
 lumină luminoasă. Tatăl meu me urmărea
 ca tot așa îl găsea în nopțile departate când
 întârziea prin oraș. --
 Am regăsit și acum palatul neschimbat
 în care trăise cel pe care l-am iubit atât, tă-
 năr, frumos, plin de avânt și de geniu și
 fericit. M-am dus să-l revăd singur pe o
 dimineață luminoasă de început de primă-
 vară. Odimnoară purteam cu mine atâtea
 iluzii luminoase și pline de parfumul
 primelor vise de fericire, de glorie, de artă
 mă îmbătau! O viață nouă, necunoscută,
 mă aștepta în vechiul oraș și adormit sub
 noaptea acia de lună. În fiecare om
 credeam că se ascunde un prieten iubitor,
 un frate aproape. Și mai aproape, tatăl
 meu, care mă iubea atât și mă urmărea
 până la vechea anghină mea cu dragostea
 lui netărmurită. De data aceasta aceasta
 mă afluam singur și cunoscând mai bine
 viața, tatăl meu pentru care vităsem să
 lucrasesc o lume, se stinsese în mijlocul
 durerii și al ingrătitudinei aproape gene-
 rale, alături de excepțiile prea puține (care

VIII
 le umorstem. La rândul meu, aproape de
 mat materialiceste, sunt suflite peste care
 treburile să veghez. Și nici o avuție, deia
 cred câte-o dată, oare-care inteligență
 și talent, ... mai mult poate, ... cine stie
 dar în orice caz, credința neștrămutată
 în Dumnezeu.

Și ast' fel, nu mai armat de cât David,
 mă aflu în fața vietei uriașe, ... pe care
 o înfrunt.

Zilele acestea am avut plăcerea să văd
 pe Ștefan Dumitrescu cu soția. - Mai sunt
 câți-va români de treabă și la Roma; prin
 care Petru Petrescu, iuscris la pictura.

Când aveți ocazia: ziarele din țară mi
 fac plăcere și mi puteți trimite câte
 unul.

Un bon souvenir de ma femme. Solo
 nico se rappelle affectueusement a vous

Mes hommages respectueux à Madam
 Sinu - ^{rappellez moi au bon souvenir de Mademoiselle}
 et croyez moi de coeur et
 d'esprit a vous

Alexis Mrazowski
 Compliments du parti mi lui Buneru I